

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาการบริหารการจักระบบสารสนเทศในโรงเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานคร เขต 3 เพื่อนำผลที่ค้นพบ ไปเป็นข้อมูลในการพัฒนาระบบสารสนเทศ และแสวงหาเทคโนโลยีใหม่ๆ มาใช้ในการบริหารโรงเรียน เพื่อให้ผลผลิตทางการศึกษามีคุณลักษณะและคุณภาพสูงขึ้น โดยศึกษาจากผู้บริหารที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 115 คน และครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 337 คน รวม 452 คน ที่ได้มาโดยการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จากตารางของเครจซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970,p.608) โดยมีค่าความเชื่อมั่น 95 %

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีจำนวน 1 ฉบับ เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับการบริหารการจักระบบสารสนเทศของผู้บริหารและครู ในการบริหารโรงเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานคร เขต 3 จำนวน 60 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .884

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการบริหารการจักระบบสารสนเทศของผู้บริหารและครู ไปดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง จากนั้นทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถาม นำข้อมูลที่ได้มาจำแนกกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามตามลักษณะสถานภาพการปฏิบัติหน้าที่ และขนาดโรงเรียน แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ โดยการหาค่าสถิติพื้นฐาน ของสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม และระดับการปฏิบัติของผู้บริหารและครูที่มีต่อการบริหารการจักระบบสารสนเทศทางการศึกษา จำแนกตามสถานภาพการปฏิบัติงาน และขนาดโรงเรียน ทดสอบสมมติฐานโดยใช้ $t - test$ ($t-test$ Independent) ในการเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับการปฏิบัติต่อการบริหารการจักระบบสารสนเทศ จำแนกตามสถานภาพการปฏิบัติงาน และขนาดโรงเรียน

สรุปผลการวิจัย

1. สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับการปฏิบัติการบริหารจัดการระบบสารสนเทศของผู้บริหารและครู ในการบริหารโรงเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานคร เขต 3 ดังนี้

1.1 ความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อการบริหาร การจัดการระบบสารสนเทศทางการศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$) เมื่อพิจารณาในแต่ละชั้นพบว่า ชั้นที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ชั้นการตรวจสอบข้อมูล ($\bar{X} = 4.40$) รองลงมา คือ การเก็บรวบรวมข้อมูล ($\bar{X} = 4.37$) และชั้นที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ชั้นการวิเคราะห์ข้อมูล ($\bar{X} = 3.91$) และความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารจัดการระบบสารสนเทศทางการศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.49$) เมื่อพิจารณาในแต่ละชั้น พบว่าชั้นที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ชั้นการตรวจสอบข้อมูล ($\bar{X} = 4.58$) รองลงมา คือ การประมวลผลข้อมูล ($\bar{X} = 4.55$) และชั้นที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ชั้นการวิเคราะห์ข้อมูล ($\bar{X} = 4.34$)

1.2 การจัดการระบบสารสนเทศทางการศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู จำแนกเป็นรายชั้น มีดังนี้

1.2.1 ชั้นการเก็บรวบรวมข้อมูล พบว่าความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อการบริหารจัดการระบบสารสนเทศทางการศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.37$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลทันสมัย ($\bar{X} = 4.89$) ค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การเก็บรวบรวมข้อมูลกระทำในเวลาอันเหมาะสม ($\bar{X} = 4.00$) และความคิดเห็น ของครูที่มีต่อการบริหารจัดการระบบสารสนเทศทางการศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.51$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ บุคลากรได้รับการอบรมเกี่ยวกับการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นประจำ ($\bar{X} = 4.93$) ส่วนค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การจัดเก็บรวบรวมข้อมูลของบุคลากร ($\bar{X} = 4.27$)

1.2.2 ชั้นการตรวจสอบข้อมูล พบว่าความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อการบริหารจัดการระบบสารสนเทศทางการศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.40$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ บุคลากรที่รับผิดชอบใช้ความรู้ความสามารถในเรื่องการตรวจสอบข้อมูล ($\bar{X} = 4.51$) ค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ โรงเรียนกำหนดให้มีการตรวจสอบข้อมูลที่เก็บมาได้ครอบคลุมและสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 4.03$) และ ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารจัดการระบบสารสนเทศทางการศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.58$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ บุคลากรที่รับผิดชอบ มีเวลาตรวจสอบข้อมูลเพียงพอ แม้ว่า

ต้องปฏิบัติงานอื่นที่ได้รับมอบหมายด้วย ($\bar{X} = 4.67$) ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ โรงเรียนกำหนดให้มีการตรวจสอบข้อมูลที่เกิดขึ้นได้อย่างครอบคลุมและสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 4.41$)

1.2.3 ขั้นการประมวลผลข้อมูล พบว่าความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อการบริหาร การจัดการระบบสารสนเทศทางการศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.23$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ บุคลากรที่รับผิดชอบมีเวลาประมวลผลข้อมูลได้เพียงพอ แม้ว่าต้องปฏิบัติงานอื่นที่ได้รับมอบหมายด้วย ($\bar{X} = 4.57$) ส่วนค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ บุคลากรที่ได้รับการอบรมเกี่ยวกับการประมวลผลข้อมูลเป็นประจำ ($\bar{X} = 3.64$) และความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารการจัดการระบบสารสนเทศทางการศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ บุคลากรที่รับผิดชอบมีเวลาประมวลผลข้อมูลได้เพียงพอ แม้ว่าต้องปฏิบัติงานอื่นที่ได้รับมอบหมายด้วย ($\bar{X} = 4.67$) ส่วนค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ บุคลากรที่ได้รับการอบรมเกี่ยวกับการประมวลผลข้อมูลเป็นประจำ ($\bar{X} = 4.34$)

1.2.4 ขั้นการจัดเก็บข้อมูล พบว่าความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อการบริหาร การจัดการระบบสารสนเทศทางการศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.07$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ โรงเรียนกำหนดแหล่งหรือสถานที่สำหรับใช้จัดทำเป็นหน่วยข้อมูล หรือคลังข้อมูล หรือศูนย์สารสนเทศของโรงเรียนเป็นการเฉพาะ ($\bar{X} = 4.43$) ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ บุคลากรที่รับผิดชอบมีเวลาในการจัดเก็บเพียงพอแม้ว่าต้องปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมายด้วย ($\bar{X} = 3.64$) และความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารการจัดการระบบสารสนเทศทางการศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.42$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ โรงเรียนกำหนดแหล่ง หรือสถานที่สำหรับใช้จัดทำเป็นหน่วยข้อมูล หรือคลังข้อมูล หรือศูนย์สารสนเทศของโรงเรียนเป็นการเฉพาะ ($\bar{X} = 4.50$) ค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ บุคลากรที่รับผิดชอบมีเวลาในการจัดเก็บเพียงพอแม้ว่าต้องปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมายด้วย ($\bar{X} = 4.18$)

1.2.5 ขั้นการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อการบริหาร การจัดการระบบสารสนเทศทางการศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.91$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การจัดกลุ่ม/หมวดหมู่ของสารสนเทศในโรงเรียนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการใช้งานจริงในโรงเรียน ($\bar{X} = 4.50$) ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ โรงเรียนใช้บุคลากรที่มีความรู้เรื่องข้อมูลในการวิเคราะห์ข้อมูล ($\bar{X} = 3.37$) และความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหาร การจัดการระบบสารสนเทศทางการศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.34$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การจัดกลุ่ม/หมวดหมู่ ของสารสนเทศในโรงเรียนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการใช้งานจริงในโรงเรียน ($\bar{X} = 4.68$) ส่วนค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ โรงเรียนใช้บุคลากรที่มีความรู้เรื่องข้อมูลในการวิเคราะห์ข้อมูล ($\bar{X} = 4.11$)

1.2.6 ขั้นการนำไปใช้ พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อการบริหาร การจัดระบบสารสนเทศทางการศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.10$) เมื่อพิจารณา เป็นรายข้อพบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ บุคลากรในโรงเรียนให้ความสำคัญของการนำข้อมูลสารสนเทศ ไปใช้ในการปฏิบัติงานจริง ($\bar{X} = 4.43$) และข้อมูล/สารสนเทศที่นำไปใช้ส่วนใหญ่ผ่านการวิเคราะห์ มาก่อน ($\bar{X} = 4.43$) ค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ผู้ใช้ข้อมูลสาร/สนเทศได้นำข้อมูล/สารสนเทศในแต่ละส่วน มาเชื่อมโยงหาข้อสรุปก่อนนำไปใช้ ($\bar{X} = 3.91$) และความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหาร การจัดระบบสารสนเทศทางการศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.54$) เมื่อพิจารณาเป็น รายข้อพบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ บุคลากร ในโรงเรียนให้ความสำคัญของการนำข้อมูลสารสนเทศ ไปใช้ในการปฏิบัติงานจริง ($\bar{X} = 4.73$) ส่วนค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือผู้ใช้ข้อมูลสาร/สนเทศ ได้นำข้อมูล/ สารสนเทศในแต่ละส่วนมาเชื่อมโยงหาข้อสรุปก่อนนำไปใช้ ($\bar{X} = 4.42$)

1.2.7 ขั้นการบำรุงรักษาระบบ พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อ การบริหาร การจัดระบบสารสนเทศทางการศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.27$) เมื่อ พิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ บุคลากรที่รับผิดชอบมีเวลาบำรุงรักษาระบบ สารสนเทศได้เพียงพอแม้ว่าต้องปฏิบัติงานอื่นที่ได้รับมอบหมายด้วย ($\bar{X} = 4.89$) ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีการเผยแพร่ข้อมูลให้ชุมชนได้ใช้ประโยชน์ ($\bar{X} = 3.74$) และความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหาร การจัดระบบสารสนเทศทางการศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52$) เมื่อพิจารณา เป็นรายข้อพบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ บุคลากรที่รับผิดชอบมีเวลาบำรุงรักษาระบบสารสนเทศ ได้เพียงพอแม้ว่าต้องปฏิบัติงานอื่นที่ได้รับมอบหมายด้วย ($\bar{X} = 4.89$) ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีการ เผยแพร่ข้อมูลให้ชุมชนได้ใช้ประโยชน์ ($\bar{X} = 4.31$)

2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับการปฏิบัติของผู้บริหารและครู จำแนกตาม สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถามและขนาดของโรงเรียน ที่มีต่อการบริหารการจัดระบบสารสนเทศ ทางการศึกษา โดยใช้การทดสอบค่าที

2.1 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูต่อระดับการบริหาร การจัดระบบสารสนเทศทางการศึกษา จำแนกตามสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถามในภาพรวม พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัย

2.2 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูต่อระดับการบริหาร การจัดระบบสารสนเทศทางการศึกษาจำแนกตามขนาดของโรงเรียนในภาพรวม พบว่าระดับ การปฏิบัติของผู้บริหารและครูมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับ สมมติฐานของการวิจัย

2.3 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูต่อระดับการบริหาร การจัดระบบสารสนเทศทางการศึกษาตามขนาดของโรงเรียน จำแนกเป็นรายชั้น มีดังนี้

2.3.1 ขั้นการเก็บรวบรวมข้อมูล พบว่า การบริหารการจัดระบบสารสนเทศทางการศึกษาของผู้บริหาร และครู มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า การจัดเก็บรวบรวมข้อมูลของบุคลากร บุคลากรที่รับผิดชอบ มีความสามารถในการจัดการเก็บรวบรวมข้อมูล การเก็บรวบรวมข้อมูลกระทำในเวลาอันเหมาะสม เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลทันสมัย ข้อมูลที่เก็บได้ครบถ้วนตามที่ต้องการ และบุคลากรเก็บรวบรวมข้อมูลได้ทันตามเวลาที่กำหนด มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3.2 ขั้นการตรวจสอบข้อมูล พบว่า การบริหารการจัดระบบสารสนเทศทางการศึกษาของผู้บริหารและครู มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า โรงเรียนกำหนดให้มีการตรวจสอบข้อมูลที่เก็บมาได้ครอบคลุม และสม่ำเสมอ บุคลากรที่รับผิดชอบใช้ความรู้ความสามารถในเรื่องการตรวจสอบข้อมูล และบุคลากรได้รับการอบรมเกี่ยวกับการตรวจสอบข้อมูลเป็นประจำ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3.3 ขั้นการประมวลผลข้อมูล พบว่า การบริหารการจัดระบบสารสนเทศทางการศึกษาของผู้บริหารและครู มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า โรงเรียนมีงบประมาณในการดำเนินการประมวลผลข้อมูล โรงเรียนมีการจัดกลุ่มสารสนเทศออกเป็นหมวดหมู่ตามความต้องการใช้งาน การประมวลผลข้อมูลมีความรวดเร็วทันกับความต้องการใช้งาน และบุคลากรได้รับการอบรมเกี่ยวกับการประมวลผลข้อมูลเป็นประจำ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3.4 ขั้นการจัดเก็บข้อมูล พบว่า การบริหารการจัดระบบสารสนเทศทางการศึกษาของผู้บริหารและครู มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ทุกข้อมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3.5 ขั้นการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า การบริหารการจัดระบบสารสนเทศทางการศึกษาของผู้บริหารและครูมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า บุคลากรที่รับผิดชอบใช้ความรู้ความสามารถในเรื่องการวิเคราะห์ข้อมูล บุคลากรที่รับผิดชอบมีเวลาในการวิเคราะห์ข้อมูลเพียงพอแม้ว่าต้องปฏิบัติงานอื่นที่ได้รับมอบหมาย การวิเคราะห์ข้อมูลกระทำโดยองค์คณะบุคคลที่มีความรู้ในแต่ละงาน แต่ละชั้น และ

บุคลากรได้รับการอบรมเกี่ยวกับการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นประจำ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3.6 ขั้นการนำไปใช้ พบว่า การบริหารการจัดระบบสารสนเทศทางการศึกษาของผู้บริหารและครูมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า ทุกชื่อมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3.7 ขั้นการบำรุงรักษาระบบ พบว่า การบริหารการจัดระบบสารสนเทศทางการศึกษาของผู้บริหารและครูมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า บุคลากรที่รับผิดชอบมีการซ่อมบำรุงรักษาอุปกรณ์ในระบบอย่างสม่ำเสมอ บุคลากรที่รับผิดชอบมีเวลาบำรุงรักษาระบบสารสนเทศได้เพียงพอแม้ว่าต้องปฏิบัติงานอื่นที่ได้รับมอบหมายด้วย โรงเรียนส่งเสริม/พัฒนาบุคลากรที่ทำหน้าที่ดูแลระบบ โรงเรียนเปลี่ยนแปลงตัวบุคลากรที่ทำการบำรุงรักษาระบบสารสนเทศตามความเหมาะสม โรงเรียนส่งเสริม/พัฒนาในการใช้ข้อมูล มีการจัดเก็บข้อมูลอย่างต่อเนื่อง และมีการแสวงหาระบบข้อมูลที่ทันสมัยมาใช้งาน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลการวิเคราะห์ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะที่มีต่อการบริหารการจัดระบบสารสนเทศทางการศึกษาโดยใช้ความถี่ พบว่า การนำข้อมูลไปใช้ ต้องใช้ประกอบกับข้อมูลหลายแห่งซึ่งโรงเรียนไม่สามารถเข้าถึงเป็นปัญหา และอุปสรรคที่มีต่อการบริหารจัดการระบบสารสนเทศทางการศึกษามากที่สุด รองลงมาคือ บุคลากรที่รับผิดชอบมีเวลาไม่เพียงพอ เพราะมีภาระงานอื่นด้วย ส่วนข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาที่มากที่สุด คือ ข้อมูลควรสามารถโยกย้ายและรับจากแหล่งอื่นที่เกี่ยวข้องได้โดยตรง รองลงมา คือ ควรจัดบุคลากรที่รับผิดชอบให้มีเวลาเพียงพอในการปฏิบัติงานโดยไม่กระทบต่อภาระงานอื่นๆ

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัย สามารถอภิปรายผลในประเด็นที่สำคัญ ดังนี้

1. จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับการปฏิบัติการบริหารจัดการระบบสารสนเทศของผู้บริหารและครู พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูในภาพรวม และรายชั้น มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อจำแนกตามสถานภาพการปฏิบัติงาน พบว่า ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารและครูมีความแตกต่างกัน เพราะสถานภาพของผู้บริหารและครูต่างกัน จึงมีมุมมองที่แตกต่างกัน ซึ่งผู้บริหารมีมุมมองในด้านของการบริหาร ส่วนครูมีมุมมองในด้านการปฏิบัติ สอดคล้องกับสุริยา ไสยลาม (2547, บทคัดย่อ) ได้ศึกษา

การบริหารงานบุคลากรในโรงเรียนประถมศึกษาของผู้บริหารสังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดหนองคาย พบว่า การเปรียบเทียบผู้บริหาร โรงเรียน และครูสอนมีความเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานบุคลากรในโรงเรียนประถมศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนนิตยา ชูวัฒนะกุล (2546, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของโรงเรียนมัธยมศึกษา : ศึกษาเฉพาะกรณีโรงเรียนกรมสามัญศึกษา กลุ่มที่ 7 พบว่า การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ เมื่อพิจารณาเป็นรายชั้น พบว่าความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูอาจารย์เกี่ยวกับสภาพปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านการจัดการแตกต่างกันอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 นอกจากนี้การเปรียบเทียบความต้องการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศโดยภาพรวมความคิดเห็นของผู้บริหารและครูอาจารย์เกี่ยวกับความต้องการในการมใช้เทคโนโลยีสารสนเทศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายชั้น พบว่าความต้องการด้านบุคลากรด้านเทคโนโลยีและการจัดการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. จากผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของผู้บริหารและครูต่อการบริหารการจัดระบบสารสนเทศทางการศึกษา จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า ระดับความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูมีความแตกต่างกัน เพราะ โรงเรียนขนาดใหญ่มีความพร้อมด้านบุคลากร เครื่องมือมากกว่าโรงเรียนขนาดเล็ก ภาระงานต่างกัน ระดับความคิดเห็นจึงต่างกัน สอดคล้องกับเพลินพิศ หยาตผลา (2548) ได้ศึกษาการจัดการระบบสารสนเทศของสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 พบว่า สถานศึกษาขนาดใหญ่ และขนาดกลางได้รับงบประมาณระหว่าง 10,000-49,999 บาท ส่วนโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษได้รับงบประมาณถึง 500,000 บาท จะเห็นได้ว่าโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษได้รับงบประมาณในการดำเนินงานการจัดการระบบสารสนเทศในระดับที่สูงทำให้โรงเรียนสามารถดำเนินการพัฒนาความรู้ ความสามารถ ครู บุคลากรได้อย่างต่อเนื่อง สามารถแต่งตั้งโปรแกรมเมอร์รับผิดชอบด้านระบบสารสนเทศโดยเฉพาะ อีกทั้งยังมีเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบด้านสารสนเทศกระจายไปแต่ละกลุ่มสาระ/กลุ่มบริหารงาน เพื่อสนับสนุนช่วยเหลือบุคลากร และจัดตั้งศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อดำเนินงาน แยกเป็นเอกเทศอีกด้วย ส่วนภัทรพล บุญโชติ (2549, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพและความต้องการการจัดสารสนเทศในสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 1 พบว่า ผลการเปรียบเทียบสภาพการจัดสารสนเทศในสถานศึกษาแยกตามขนาดของสถานศึกษาพบว่า โดยรวมสถานศึกษาขนาดใหญ่มีสภาพการจัดสารสนเทศมากกว่าสถานศึกษาขนาดเล็กอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ทุกด้านสถานศึกษาขนาดใหญ่มีสภาพการจัดสารสนเทศมากกว่าสถานศึกษาขนาดเล็กอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นอกจากนั้นผลการ

เปรียบเทียบความต้องการการจัดการสารสนเทศแยกตามขนาดสถานศึกษา พบว่า โดยรวมสถานศึกษาขนาดเล็กมีความต้องการการจัดการระบบสารสนเทศมากกว่าสถานศึกษาขนาดใหญ่อย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับ .05 ส่วนพิชิต วรรณจันทร์ (2548, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหาการจัดการระบบข้อมูลและสารสนเทศในการบริหารงานโรงเรียนที่จัดการศึกษาช่วงชั้นที่ 1 -2 พบว่า ผลการเปรียบเทียบระดับปัญหาการจัดการระบบข้อมูลสารสนเทศในการบริหารโรงเรียนตามขนาดโรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งโดยรวมและรายด้าน โดยโรงเรียนขนาดเล็กมีระดับปัญหามากกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่

3. จากผลการศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะที่มีต่อการบริหารการจัดการระบบสารสนเทศทางการศึกษา พบว่า ผู้บริหารและครูคิดว่าการนำข้อมูลไปใช้ ต้องใช้ประกอบกับข้อมูลหลายแห่ง ซึ่งโรงเรียนไม่สามารถเข้าถึงเป็นปัญหาและอุปสรรคที่มีต่อการบริหารจัดการระบบสารสนเทศทางการศึกษามากที่สุด รองลงมาคือ บุคลากรที่รับผิดชอบมีเวลาไม่เพียงพอ เพราะมีภาระงานอื่นด้วย บุคลากรขาดความรู้และทักษะในการวิเคราะห์ข้อมูล และบุคลากรไม่เห็นความสำคัญของการนำข้อมูลสารสนเทศไปใช้ในการปฏิบัติงานจริง ตามลำดับ ส่วนข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาที่ผู้บริหารและครูคิดให้ข้อเสนอแนะมากที่สุดคือ ข้อมูลควรสามารถโยกยิบ และรับจากแหล่งอื่นที่เกี่ยวข้องได้โดยตรง รองลงมา คือ ควรจัดบุคลากรที่รับผิดชอบให้มีเวลาเพียงพอในการปฏิบัติงาน โดยไม่กระทบต่อภาระงานอื่นๆ ควรประชาสัมพันธ์บุคลากรในโรงเรียนให้เห็นถึงความสำคัญ of ข้อมูลสาร/สนเทศ และควรจัดให้มีการฝึกอบรมบุคลากรในการวิเคราะห์ และแปลความหมายข้อมูล เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ ตามลำดับ สอดคล้องกับ อรรอุมา แก้วสว่าง (2548, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาการจัดการระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 พบว่า แนวทางการพัฒนาการจัดการระบบสารสนเทศ คือ ควรกำหนดเป้าหมายในการใช้สารสนเทศให้ชัดเจน และควรจัดให้มีระบบข้อมูลที่เชื่อมโยงกันได้ และใช้ข้อมูลร่วมกันในการบริหารงานหรือวางแผน นอกจากนี้ควรจัดอบรม และคัดสรรบุคลากรภายในหน่วยงานตามแต่เห็นสมควรไปอบรม ส่วนปรัชญา เวสารัชช์ (2545, หน้า 17-20) กล่าวถึงกลุ่มงานสารสนเทศว่า ระบบฐานข้อมูลและสารสนเทศของหน่วยงานทางการศึกษาและเขตพื้นที่การศึกษาควรมีระบบเครือข่ายเชื่อมโยงกัน เพื่อมิให้เกิดการซ้ำซ้อนในการเก็บ สามารถใช้ฐานข้อมูลเดียวกันได้ ส่วนพิชิต วรรณจันทร์ (2548, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหาการจัดการระบบข้อมูลและสารสนเทศ ในการบริหารงานโรงเรียนที่จัดการศึกษาช่วงชั้นที่ 1 -2 พบว่า ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาการจัดการระบบสารสนเทศในการบริหารโรงเรียน คือ ควรบรรจุหรือจัดหาบุคลากรที่มีความรู้เรื่องการจัดการระบบข้อมูลสารสนเทศ และควรจัดสรรงบประมาณสนับสนุนระบบข้อมูลและสารสนเทศให้เพียงพอ ส่วน องอาจ ดีประดวง (2547, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนา

สารสนเทศงานบุคลากรโรงเรียนสุรวิทยาคาร จังหวัดสุรินทร์ พบว่าบุคลากรขาดความรู้ ขาดทักษะ ในการจัดระบบสารสนเทศ ส่วน ปกรณ์ศักดิ์ ถิ่นอกภัย (2547, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาครู เกี่ยวกับสารสนเทศด้านบุคลากรโรงเรียนหาแหโพหนองวิทยาคม อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่าสภาพทั่วไปในงานสารสนเทศ ครูอาจารย์มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับงานระบบสารสนเทศค่อนข้างน้อย อีกทั้งครูอาจารย์มีภาระหน้าที่การสอนมากจนไม่มีเวลาในการกำกับดูแลระบบงานสารสนเทศเท่าที่ควร ส่วน เกษม ศรีสุธรรม (2547, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา การพัฒนาบุคลากรเกี่ยวกับข้อมูลสารสนเทศ โรงเรียนดงบังอ้อวิทยวิทย์ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอท่าคันโท พบว่า ปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินงานข้อมูลและสารสนเทศ คือ ขาดคนรับผิดชอบที่มีความชัดเจนในการปฏิบัติ ส่วน นิตยา ยูวัฒน์กุล (2546, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาสภาพปัญหา และความต้องการในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของโรงเรียนมัธยมศึกษา : ศึกษาเฉพาะกรณีโรงเรียน กรมสามัญศึกษา กลุ่มที่ 7 พบว่าความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของผู้บริหาร และครูอาจารย์ คือ โรงเรียนควรมีแผนการพัฒนาผู้บริหารและครูอาจารย์ ให้มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อแสวงหาความรู้ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง ส่วน จันทร์พร เสี่ยมพัทตร์ (2549, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการจัดการระบบสารสนเทศของสถานศึกษาในอำเภอเมืองเชียงใหม่ พบว่า ปัญหาในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ บุคลากรมีจำกัด มีภาระงานมาก ขาดความรู้ความชำนาญ และไม่มีผู้รับผิดชอบโดยตรง แหล่งข้อมูลไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ ไม่ครอบคลุมในบางเรื่อง และข้อมูลที่ต้องการมาจากหลายแหล่งทำให้ใช้เวลานานในการเก็บรวบรวม ส่วนข้อเสนอแนะ พบว่า ควรจ้างบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถและความชำนาญมาทำงานแยกจากงานสอน หรือแต่งตั้งผู้รับผิดชอบทำหน้าที่โดยเฉพาะและลดเวลาสอนลง จัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับความสำคัญของสารสนเทศให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ส่วน ชัยนันท์ธรรม์ ขาวงาม (2545, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเกี่ยวกับระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พบว่าปัญหาในการดำเนินการจัดระบบข้อมูลคือ ข้อมูลมีจำนวนมากต้องใช้เวลาในการจัดเก็บ และระบบการจัดข้อมูลที่จัดอยู่ยังไม่เป็นระบบเดียวกัน นอกจากนั้นยังมีปัญหาคือ ไม่มีบุคลากรที่รับผิดชอบโดยตรงเกี่ยวกับการรวบรวม การตรวจสอบ การจำแนก การจัดเก็บ รวมถึงการเตรียมข้อมูลเพื่อนำไปใช้อย่างจริงจัง

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษา ผู้วิจัยได้นำความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างรายข้อ และชั้นที่มีค่าเฉลี่ย น้อยที่สุด ข้อเสนอแนะอันดับมากที่สุดและรองลงมา จากผู้ตอบแบบสอบถาม จัดทำข้อเสนอแนะ และแยกเป็นข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริหาร และข้อเสนอแนะสำหรับครู ส่วนข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไปนั้นเป็นสิ่งที่ควรจะทำเพิ่มเติม เพื่อให้การบริหารการจัดการระบบสารสนเทศ มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

1. ข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริหาร

- 1.1 ผู้บริหารควรให้การสนับสนุนจัดฝึกอบรมบุคลากรในการวิเคราะห์ข้อมูล และแปลความหมายข้อมูล เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ
- 1.2 ผู้บริหารควรสนับสนุนการโยกย้ายและรับข้อมูลจากแหล่งอื่นที่เกี่ยวข้อง ได้โดยตรง และเกิดประสิทธิภาพ
- 1.3 ผู้บริหารควรจัดบุคลากร ที่รับผิดชอบให้มีเวลาเพียงพอในการปฏิบัติงาน โดยไม่กระทบต่อภาระงานอื่นๆ
- 1.4 ผู้บริหารควรประชาสัมพันธ์ให้บุคลากรในโรงเรียน ตระหนักถึงความสำคัญของข้อมูลสารสนเทศ

2. ข้อเสนอแนะสำหรับครู

- 2.1 ครูควรแสวงหาความรู้ และทักษะในเรื่องการวิเคราะห์ข้อมูล และแปลความหมายข้อมูล เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ
- 2.2 ครูควรศึกษาเรียนรู้ การโยกย้ายและรับข้อมูลจากแหล่งอื่นที่เกี่ยวข้องได้โดยตรง และเกิดประสิทธิภาพ
- 2.3 ครูควรมีความรับผิดชอบ สละเวลา และจัดสรรเวลาในการปฏิบัติงาน เพื่อไม่มีผลกระทบต่อภาระงานอื่นๆ
- 2.4 ครูควรประชาสัมพันธ์ให้บุคลากรในโรงเรียน เห็นความสำคัญของการนำข้อมูลสารสนเทศไปใช้ในการปฏิบัติจริง

3. ข้อเสนอแนะเพื่อการทำวิจัยครั้งต่อไป

ควรทำการวิจัยเรื่อง

3.1 เปรียบเทียบคุณภาพในการจัดทำสารสนเทศของโรงเรียนในทุกระดับ

3.2 การเปรียบเทียบการบริหารงานสารสนเทศงานบุคลากรเฉพาะขนาดโรงเรียน
ในทุกเขตพื้นที่การศึกษา

3.3 การเปรียบเทียบการบริหารงานสารสนเทศงานบุคลากรระหว่างเขตพื้นที่
การศึกษาต่างๆ

3.4 ปัญหาและขอบเขตการให้ชุมชนมีส่วนร่วมพัฒนาการบริหารโดยใช้ระบบ
สารสนเทศ ในการบริหารโรงเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
กรุงเทพมหานคร เขต 3

3.5 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารโรงเรียน โดยใช้การบริหาร
การจัดระบบสารสนเทศของผู้บริหารและครู ในการบริหารโรงเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 3

3.6 การวิจัยเชิงคุณภาพเรื่อง แบบอย่างที่ดีของความสำเร็จในการบริหารโรงเรียน
โดยใช้การบริหารการจัดระบบสารสนเทศของผู้บริหารและครู ในการบริหารโรงเรียน ระดับ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 3 จากโรงเรียน
ที่ประสบความสำเร็จอย่างสูง